

8.49x31.33	2	עמוד 31	גלובס - כותרת	11/12/2012	34818441-3
180920					

יוקר מחירי הדיור

/ יצחק חויאל

ערבב את הטיח, יובל

מחירי הדירות בישראל גבוהים ואינם יורדים זה שנים בגלל הרבה סיבות: קרקע יקרה, מיסוי גבוה, ביורוקרטיה, וסחבת בהיתרי בנייה, שמעכבים ביצוע מהיר של בנייה. גם הבאת עובדים זרים מחו"ל

לעבודה בבנייה מייקרת את הדירות: חברות כוח-אדם, שאחראיות להבאת עובדים זרים לישראל, העבירו לאוצר 300 מיליון שקל עבור כניסת עובדים זרים. אז למה שהמדינה תעודד ישראלים לעבוד בבנייה, אם יש לה הכנסות גבוהות מיבוא עובדים?

בישראל עובדים כיום כ-5,000 פועלים זרים בבנייה, ומאות נוספים בפרויקטים כמו הרכבת בירושלים. נהוג לחשוב שהזרים משתלבים בתפקידים שהישראלים מסרבים למלא. אך האמת, מאות ישראלים רוצים להשתלב בענף ופונים להכשרה מקצועית. השכר ההתחלתי של איש מקצוע הוא מהגבוהים בישראל, בהשוואה לשכר חסרי ההכשרה. מסלולי ההכשרה לבנייה הצליחו להכשיר כ-400 ישראלים, רובם חיילים משוחררים. מימונם מגיע משיתוף-פעולה בין ההסתדרות, התאחדות בוני הארץ ומשרדי התמ"ת והביטחון, עלות הכשרת ישראלי, כ-70 אלף שקל, שבאים מהמדינה ומתקציב קרן חופשה של העובדים והמעסיקים.

העלות הגבוהה של הזרים מגולגלת על הצרכן. תאגידי כוח-אדם משלמים למדינה מאות מיליוני שקלים, שמגולגלים על הקבלנים וקוני הדירות. כל הצדדים במשוואה, למעט הממשלה, מעדיפים עובדים ישראלים. חברות הבנייה מבקשות לקלוט ישראלים, אך באין ברירה נאלצות להעסיק זרים. החברות חייבות לגייס עובדים לפי לוחות-הזמנים של אישורי תוכניות והיתרי-בנייה, ומחויבותן למסירת דירות בזמן. הזרים עונים לצורך של "כאן ועכשיו".

מדינה מתוקנת היתה משקיעה מיליארד שקלים, לצורך הכשרתם של אלפי ישראלים לעבודות הבניין, אך הממשלה מעדיפה יבוא עובדים זרים, בשל הכנסות של מאות מיליוני שקלים

אפשר היה להחליף את רוב הזרים בבניין לישראלים. כל ישראלי שעובר הכשרה לענף נחטף, ועדיף על הזרים. כי בשונה מתחומי סיעוד וניקיון, העובד הזר בבנייה יקר יותר מהישראלי. אך מאינטרסים קצרי-טווח הממשלה מעדיפה זרים.

אין עתודה ניהולית

הממשלה החליטה להשקיע 10 מיליארד שקל בתשתיות בעשור הקרוב. ומי יבנה את המחלפים, הכבישים, והבניינים? עדיין לא מאוחר מדי לשנות דברים. יש להשקיע 50 מיליון שקל בשנה, להוספת 750 עובדים ישראלים בשנה לענף; וכך נגיע תוך שנים מספר למצב שהזרים יבצעו רק עבודות שישראלים נמנעים מהן. לענף הבנייה חסרים 20 אלף עובדים, מתוכם 3,000 מנהלי עבודה. בעבר, מילאו את התפקידים הניהוליים עולים מברית-המועצות, אך כיום רובם פנסיונרים, כך אין לענף עתודה ניהולית. במדינה מתוקנת היו מכרזים על הבעיה כפרויקט לאומי, ומשקיעים מיליארד שקל, שיכשירו תוך שנה אלפי ישראלים לעבודות הבניין. יש ביקוש, יש היצע. הצעירים מבקשים להתקבל להכשרה, החברות משוועות לישראלים, והממשלה לא נוקפת אצבע. ●